

Cred că trebuie să se tundă. Acum patru ani își tăiasse părul, dar nu fusese suficient ca să spun că arătase cu zece ani mai tânără. Mă enervează întotdeauna când oamenii spun despre cineva că arată „cu zece ani mai tânără“. Mai tânără decât când anume? Important este nu că arăta mai tânără, ci că își găsisse adevărata expresie. Mă gândesc la ceea ce trebuie să aibă în vedere stilistul sau, mai degrabă, regizorii de film, adică să găsească fizionomia corectă.

Întotdeauna am considerat că arată ca o contesă. Când își leagă părul la spate și îl piaptână lins pe lângă tâmple, își îndreaptă și umerii și începe să arate cu totul altfel, pășește altfel și chiar seamănă cu o contesă. Dar de obicei este ciufulită, mijește din ochi și privește pe sub breton. Și, de cele mai multe ori, nu observă că strâmbă din nas. De aceea este întotdeauna convinsă că arată bine.

Atunci i-am spus că îi stă foarte bine și să se pieptene întotdeauna așa. Iar ea mi-a răspuns că este o „coafură stil“ și că așa arată ca o doamnă. Și nu trecuseră nici două săptămâni și și-a legat din nou părul cu un elastic portocaliu urât. Cele mai multe femei, pur și simplu, se jenează să arate bine. Sau poate că se tem să nu pară ridicole. Cunosco această teamă, am trăit-o și eu de multe ori, înainte

să-mi dobândesc echilibrul de acum. Poate că oamenii zâmbesc răutăcios și îți se pare că este sfârșitul lumii. Mai ales când ești sigură că nu ți s-a părut. Nu ți s-a părut deloc și îți râd în față.

Ce ridicol mi se pare acum, când știi deja cât valorez. Și cât valorează Ei.

Ea este, firește, nefericită, dar se preface că nu este. La fel ca toți ceilalți. Este mereu foarte veselă. Zâmbește chiar și când merge singură pe coridor. Și, în loc să spună un simplu „Bună ziua“, zâmbește și mai larg. Încântător zâmbet. Ți se strânge inima de durere.

Dar nu face complimente. Nu-ți spune niciodată ceva plăcut. Deschide larg ochii aceia ai ei plini de încredere și îți povestește imediat ceva nostim ce i s-a întâmplat. De exemplu, i s-a întrerupt curentul, pentru că a uitat să-l plătească, pisica a răsturnat lumânările și soțul a făcut scandal și a refuzat să meargă să mănânce mititei. Foarte nostim.

Nu simt niciun fel de superioritate, mai degrabă doar milă. Mă gândesc că am ajuns la un nivel la care trebuie să încep să-i ajut pe alții. De aceea încep să mă străduiesc să îi înțeleg. Încerc să-mi imaginez cum poate omul să uite să plătească factura la curent. Chiar că mi-e milă.

Acum mănâncă tort. La bufet se vinde un singur fel de tort, cu o cremă foarte grea din unt și ciocolată. O singură bucățică este de ajuns să-ți înfunde arterele pentru totdeauna. Ea mănâncă tort aproape în fiecare zi. Acum se uită la mine, linge lingurița și zâmbește. Știu de ceva vreme că oamenii fac astfel de lucruri, deoarece în subconștient doresc să se pedepsească pentru ceva. Numai eu știu cât m-a costat să ies din acest cerc vicios.

Am fost un copil gras și a fost ceva cumplit, încă și mai cumplit pentru că am rămas grasă și la pubertate. Astăzi înțeleg, firește, că

mi-am făcut-o cu mâna mea, dar pe atunci nu știam. Pe atunci nu reușeam să înțeleg de ce era atât de nedrept, nu reușeam să înțeleg de ce numai eu eram grasă și îmi era frică.

Reușesc să-i răspund cu un fel de zâmbet, dar nu prea am chef de așa ceva, nu am chef de zâmbete false și de aceea îmi mut privirea spre ceaiul meu. Ceaiul meu este într-o ceașcă de porțelan pe care mi-am adus-o de acasă. Nu e cine știe ce, dar sunt puțini oamenii care fac asta. Nu-i interesează. Țin cu două degete paharele fierbinți din plastic înmuiate, iar bețișoarele din plastic îi lovesc în obraji. La televizor se dă un meci și câțiva bărbați stau cu ochii pironiți în ecran. Beau, se înțelege. Bere caldă și votcă tot caldă din pahare din plastic.

Mă uit la inelul meu – este desăvârșit. Iată ceva ce nu este din plastic.

*

Acum vreau să povestesc ce am făcut cu apartamentul.

Apartamentul meu se află pe strada Pirotka, dar mai sus, dincolo de zona comercială. Este foarte mic – unul cu două camere la etajul al treilea. Este întunecos și are un balcon foarte mic la bucătărie, atât cât să am unde să-mi țin cartofii. Acum, firește, acolo nu sunt cartofi, ci flori. Hortensii. Toaleta este atât de mică, încât atunci când intri abia dacă poți să închizi ușa. În baie era o cadă în care stăteau așezat, pereții erau acoperiți cu faianță albă uzată. Un holișor minuscul și o cameră cu o singură fereastră pe o latură. Acolo dormeam când eram copil. Dormitorul lung și îngust nu era potrivit pentru un pat dublu, dar mama reușise la un moment dat să înghesuie unul și după aceea ușa de la șifonier nu se mai deschidea decât pe jumătate. Mai era și

o scară îngustă, în formă de spirală, întotdeauna cu miros de piscică. După ce au murit mama și tata, amândoi în același an, am avut în fiecare noapte coșmaruri, în care primejdia venea întotdeauna dinspre scară. Pe atunci nu auzisem de feng shui, dar în subconștient știam că oglinzile nu pot să mă ajute în niciun fel. Trebuia să zidesc ușa și să fac o intrare din partea cealaltă.

Nimic nu era ca lumea în apartamentul acela. Dacă aș fi avut bani, l-aș fi vândut, pur și simplu, și mi-aș fi cumpărat altul. Dar nu aveam atâția bani. Treptat, puțin câte puțin, am reușit să strâng suficienți pentru reparații. Nu mănânc mult. Știu să tricotez și să cos – o mare parte din haine mi le fac singură. Cu excepția pălăriilor. Pălării nu știu să fac și trebuie să mi le cumpăr. Dar în rest – totul. Anul trecut mi-am făcut până și un palton.

Nu a mers repede. Dar luni și luni de zile, în care nu am avut bani decât pentru un serviciu chinezesc de ceai și o perdea indiană, mi-am cumpărat cărți și am citit: feng shui, yoga, meditație, cărți de autoperfecționare. Făceam în fiecare zi câte un pas mic. Dar și cel mai lung drum începe cu un prim pas, nu-i așa?

Pentru mine, primul pas a fost cel mai mare. Am aruncat o mulțime de lucruri. Aveam sentimentul că gunoierii au muncit numai pentru mine câteva luni. Containerul nostru de gunoi din colțul străzii de regulă nu-mi ajungea – în fiecare zi mai umpleam încă două.

Aruncam.

Jucăriile mele, hainele rămase de la mama și de la tata, diplomele lor de bacalaureat și fotografiile de la nuntă. Am aruncat toată lenjeria lor de pat, păturile militare subțiate, cratițele ciobite, farfuriile groase, grosolane, ceștile crăpate, sita de cernut făină, formele de prăjituri, Marea Enciclopedie Sovietică, linoleumul din bucătărie și covoarele lucrate manual. Cel mai greu a fost când am început să

arunc din obiectele de mobilier. Nu-mi puteam permite să angajez hamali, ca să le scoată pe scara îngustă și să le ducă la lada de gunoi. Am cumpărat un topor și am început să le tai, dar nu era foarte ușor. Pe atunci încă nu eram într-o formă fizică bună. Uneori mă luptam toată noaptea cu un singur obiect. Vecinii mă priveau bănuitori când căram bucățile de lemn ciuntite pe scară. Saltelele a trebuit, de asemenea, să le tai și să le îndes în pungi pentru gunoi. Mai greu a fost cu arcurile somierei, le-am tăiat, le-am pilit, le-am răsucit. M-am luptat cu ele o săptămână întreagă. Mai rămăseseră aragazul și frigiderul. Mașina de spălat semiautomată. Televizorul. Pe acestea trebuia să le mai păstrez încă două luni. Am tot dat anunțuri la ziare. Odată a venit o femeie să le vadă, nu a spus nimic și a plecat. În cele din urmă, am angajat câțiva țigani din Piața Solni și după aceea două săptămâni a trebuit să mă descurc numai cu iaurt.

Dar nu am păstrat absolut niciun fel de vechituri. Mi-am cumpărat o bucată mare de burete de plastic și timp de șapte luni am dormit pe jos, până am strâns bani ca să dărâm pereții. Desenasem deja totul – direct pe pardoseală – toate cele zece pătrate. Mă gândisem de mult cum să consolidez colțul interacțiunilor reciproce, cum să refac echilibrul, cum să consolidez elementul yang.

Deoarece în acea casă echilibrul fusese tulburat. Dar când știe ce vrea, omul poate orice.

Astăzi este ultima vineri din lună și îi dau telefon. Întotdeauna îi dau telefon în ultima vineri. Nu vorbesc. Numai dau telefon. Dar întotdeauna exact la aceeași oră – la nouă seara.

Uneori nu este nimeni. Uneori răspund soțul și fiul ei. Nu contează. Întotdeauna vinerea și întotdeauna la ora nouă. Presupun că acum ține minte deja.

*

Am făcut cererea de concediu și am predat documentele pentru pașaport. Când mi-a venit rândul să-l iau, m-am gândit să mă uit dacă nu cumva expirase din nou cu patru zile înainte de plecare și după ce plătisem deja biletul. Firește că expirase. Încă de anul trecut. Am constatat că în ultimii cinci ani călătorisem numai de patru ori, iar acum trebuia să plătesc șizeci și trei de leva, ca să mi-l elibereze în trei zile. De ce mi se întâmplă numai mie astfel de lucruri?

Și nici de data aceasta nu am reușit să fac totul dintr-un singur drum, deși m-am străduit. Am dat telefon la pașapoarte. Când în sfârșit mi-au răspuns, am întrebat ce trebuie să aduc – numai cartea de identitate și pașaportul vechi. Și șizeci și trei de leva. Bine. Când am ajuns acolo, pe ușă scria: cartea de identitate, pașaportul vechi și o fotografie recentă din ultimele șase luni.

Bine. Adică e bine și așa. Nu am reușit cu un singur drum. Pe de altă parte, și eu voiam de mult să schimb acea fotografie, deoarece la fiecare frontieră mă priveau cu groază și îmi făceau probleme. Odată, la frontiera sârbă, m-au dat jos din tren cu toate bagajele și mi-au dus pașaportul undeva. Am întrebat ce se va întâmpla acum, dacă trenul pleacă, iar ei mi-au răspuns că nu-i interesează. Trenul a staționat douăzeci și cinci de minute, iar mie mi-au înapoiat pașaportul în minutul al douăzeci și patrulea. Pentru că nu am nasul coroiat. Bineînțeles că nu am nasul coroiat, dar mi-au explicat că semăn cu o refugiată bătută din Bosnia, cu nasul coroiat.

De aceea, la început m-am bucurat. M-am dus la cel mai apropiat fotograf și i-am spus să-mi facă o fotografie. Mi-au spus să mă aranjez puțin și m-au închis într-o cămăruță fără niciun fel de aerisire, cu o oglindă și două proiectoare aprinse. Iar noi suntem în 28 iulie și

afară sunt 36 de grade. Am stat acolo vreo zece minute și în cele din urmă m-am privit în oglindă. Fața îmi era leoarcă de sudoare, care mi se scurgea în ochi. Sudoarea îmi iritase ochii, care se înroșiseră. Am ieșit din cămăruță și m-am dus să le spun că m-am aranjat destul. Dar tânăra zâmbitoare tocmai vindea niște rame. Atunci s-a apropiat o tânără încruntată, care mi-a spus:

— Stați liniștită, vă fotografiez eu. Și m-a băgat din nou în camera de sufocare. M-a întrebat dacă sunt gata și am făcut prostia să-i spun că aș dori să-mi șterg fața cu ceva, pentru că strălucește de la toată sudoarea asta. Mi-a aruncat nemulțumită un pachet de șervețele foarte bine închis, iar eu am încercat din toate părțile să-l deschid, însă mâinile mele erau atât de alunecoase din cauza transpirației, că nu puteam să-l desfac. Am constatat că erau „șervețele umede“ și în țara asta se pare că toată lumea știe cum se desfac. În afară de mine. Oricum, nu prea avea importanță, deoarece fața mea era oricum udă leoarcă și mai udă nu avea cum să fie, de aceea m-am așezat pe un scaunel și am început să privesc posomorâtă în obiectiv. Tânăra încruntată mi-a spus însă să aplec puțin capul și să ridic bărbia. Am încercat să execut cele două operațiuni concomitent, m-am străduit sincer, ceea ce se vede și în fotografie, căci am pe gât două vene umflate ca două frânghii groase.

(Telefonul sună nebunește, dar nu răspund, pentru că tocmai acum spăl pe jos și prevăzusem să fac acest lucru cel mai târziu la ora trei și jumătate după-amiază.)

Iar femeia tot nu apăsa pe declanșator, aștepta și aștepta, apoi mi-a spus să aplec puțin capul și să ridic bărbia și, în cele din urmă, m-a întrebat:

— Să fac fotografia?

Iar eu am răspuns:

— Nu contează, oricum am început să plâng.

Și atunci aparatul a țâcănit și mi-a spus să mă uit la fotografia de pe ecran și să-i spun sincer dacă îmi place, dar eu nu m-am uitat și i-am spus că îmi place.

M-am uitat la ea când am ajuns în stradă. Este mai urâtă decât cea dinainte, dar poate că este din cauză că am mai îmbătrânit.

*

Plecarea din Sofia a fost cumplită. L-am rugat pe Mișo să mă ducă la autogară, deși știam că e supărat. Era în cea mai frumoasă ipostază a lui de supărare. Tot drumul a bombănit, ba că o să zgâriem mașina, ba că o să cedeze rotorul, ba că o să se încingă motorul și uite să vezi că o să întârziem, pentru că nu a fost destul că am plecat cu o oră mai devreme. O oră înainte de plecare era mult prea târziu. Iar eu credeam că și zece minute sunt de ajuns, că doar nu este avion, ci un autobuz spre Zagreb. Și o să mă lase să mă urc fără niciun fel de controale vamale și fără să-mi verifice pașaportul, nu trebuie decât să-mi pun rucsacul în compartimentul pentru bagaje. Dar tocmai aceasta s-a dovedit fatal.

Am ajuns cu o oră mai devreme și nu am avut niciun incident, este nevoie de eforturi speciale ca să te ciocnești de cineva duminică după-amiază. După aceea a trebuit să găsec baraca în care era biroul firmei care îmi vânduse biletul, iar cei de aici să-mi spună unde se află autobuzul. Mișo a decis să mă aștepte în mașină. Am găsit imediat parcare, deși tot drumul se frământase dacă există, în general, o parcare. Era și parcare. Numai că domnul de la parcare i-a spus că nu are rost să plătească două leva, mai bine să parcheze uite acolo,

pe stradă. Și a luat el banii. Iar eu m-am întors să caut biroul și firește că m-am rătăcit printre barăci și nu-mi aminteam cum se numea blestemata de firmă, deoarece acestea se numesc întotdeauna la fel și întotdeauna este ceva care începe cu „I“. Am intrat în barăcile cu *Ina*, *Iva*, *Ivet*, *Iren*, *Ivi* și *Inko* și am întrebat peste tot, dar în cele din urmă am aflat că trebuie să întreb de firma *Elen*, pentru că aceștia mi-au vândut biletul. Și nu era deloc cu „I“. Dar era pe aproape. Și am făcut toate acestea într-un ritm accelerat, ca într-un film cu Charlie Chaplin și exact peste zece minute am ajuns găfâind la mașină, știind deja care este autobuzul meu și unde se află. Dar acum trebuia să-mi car rucsacul. Iar acesta este foarte greu, deoarece presupun că am să lipsesc o lună și jumătate. De aceea Mișo este îmbufnat și înțeleg că are dreptate. Iar în rucsac sunt și cărți. Sunt țigări pentru o lună și jumătate, câte un pachet pe zi. Am cremă de față și lapte de corp, ca să nu mai cumpăr acolo. Am pantofi închiși pentru ploaie, sandale, teniși și șlapi. Sunt și două prosoape de plajă și o geacă, un pulover gros pentru orice eventualitate. Pantaloni pentru plajă și pantaloni pentru vreme rece, rochii de plajă, ba chiar și vopsea pentru păr, pentru că într-o lună și jumătate s-ar putea să am nevoie de ea. Pe lângă aceasta, mai am și trei cutii cu discuri și, în general, rucsacul este foarte greu. De aceea l-am și rugat pe Mișo să mă ajute. Altfel sunt obișnuită să mi-l pun pe umeri și să merg singură, deoarece aceasta mi se pare varianta cea mai simplă. Dar de astă dată l-am rugat să mă ajute. L-am apucat din două părți și l-am dus la autobuz, care se afla în parcare pentru autobuze, la cincizeci de metri de noi. După părerea mea, a durat treizeci de secunde, dar care s-au dovedit suficiente. Când am pus rucsacul jos și am ridicat privirile, am văzut mașina de tractare, „păianjenul“. Aceasta apucase deja mașina între

ghearele lui și acum tocmai o ridică în sus. Am aruncat rucsacul pe asfalt și ne-am întors înnebuniți. Firește că paznicul parcării dispăruse. Presupun că chemase chiar el mașina de tractare de pe mobil, imediat ce Mișo se îndepărtase de lângă mașină.

Oamenii s-au arătat înțelegători – au lăsat mașina jos și ne-au luat numai treizeci de leva – neoficial. Asta reușise să negocieze Mișo, după ce se scuzase îndelung. Dar nu părea deloc încântat și a plecat imediat. Așa ne-am despărțit pentru o lună și jumătate, fără ca măcar să ne sărutăm.

*

Mă trezesc în fiecare dimineață la ora șase, îmi pun echipamentul și mă duc la locul de alergare. Pentru mine, locul cel mai aproape este Parcul de Vest. E un loc oribil, dar când deții controlul asupra lumii din jurul tău poți să vezi doar lucrurile pe care dorești să le vezi și să nu le vezi pe cele pe care nu dorești să le vezi.

Am un echipament frumos de alergare – nu e de firmă, dar culorile sunt alese cu dragoste și până și bentița de pe cap este asortată la culoarea tenișilor. Încep să alerg imediat ce intru în parc și alerg cam treizeci de minute pe un drum pe care mi l-am ales dinainte. Uneori îl parcurg în douăzeci și șase de minute, dar de regulă am grijă să nu măresc ritmul. Acestea trebuie să fie întotdeauna același, iar treizeci este un număr frumos. Exact peste treizeci de minute ies din parc și plec spre casă. Pășesc cu costumul meu frumos printre oamenii cenușii, anoști, care încep deja să meargă la serviciu. Nu mă privesc foarte binevoitori, deoarece în acest cartier oamenii nu sunt obișnuiți să vadă echipamente de jogging. Dar nici eu nu mă uit la ei. Mă străduiesc să nu-i privesc.

După ce urc scara mirosind a urină de pisică – a rămas la fel, nu am reușit să gădesc nimic ca s-o schimb – descui ușa și sunt La Mine.

La Mine este altceva.

Am renunțat total la baia cea nefericită și acum cada se află în încăperea mare. Cada este mare și scumpă. Dau drumul la apă și pun ceainicul pe reșou. Dimineața beau întotdeauna o ceașcă de apă fierbinte înainte de micul dejun. Asta mă spală pe dinăuntru. Apa fierbe exact în momentul în care cada s-a umplut. Îmi torn în ceașcă și mă bag în apa caldă. Nu folosesc niciodată săpun sau șampon. Numai apă caldă pe dinăuntru și pe dinafară. E frumos să începi ziua așa. Mă uit în sus, unde deasupra capului este un vitraliu multicolor. Aș vrea să privesc cerul, dar este imposibil, deoarece deasupra mea mai sunt două etaje. Întind mâna după telecomanda care este pe jos și dau drumul muzicii lui Elvis. Nu rock, se înțelege, numai lucrurile cele mai valoroase. Îmi place să-i ascult vocea delicată, în timp ce stau întinsă așa, în cada frumoasă. Beau apa caldă cu înghițituri mici, așa cum recomandă Dimkov. Exact când termin de băut, apa din cadă începe să se răcească, deoarece totul este prevăzut cu foarte mare precizie și atunci ies și îmi pun halatul ciclamen.

Nu este nevoie să-mi pregătesc micul dejun, căci acesta este gata de mult. Nu cumpăr niciodată fulgi de ovăz gata preparați, care sunt ca un popcorn de plastic. Pun secară la înmuiat. Cumpăr un kilogram de secară și o pun la înmuiat pentru toată săptămâna. O las să germineze și în fiecare zi germinează tot mai mult. Trebuie să mă gândesc la acest ritm săptămânal, deoarece acum mi se pare că în el se ascunde ceva ce trebuie să înțeleg. Poate că zilele în care secara a germinat cel mai mult sunt cele mai importante. Sau invers – sunt importante zilele în care procesul de abia începe. Nu știu prea mult în această privință.

Astăzi este duminică și secara este de abia la începutul ciclului. Mănânc încet, niciodată nu mă grăbesc, am timp.

Când termin, trec la cel mai important moment – cel al ungerii. Laptele de corp este scump și, pe lângă aceasta, nici nu este prea bun. Eu folosesc ulei de măsline, în care adaug o combinație de plante pe care le pregătesc singură. Nu mă străduiesc să miros a Nivea, combinația mea de mirosuri este de-a dreptul ciudată, dar asta este, pentru că nu le-am ales cu nasul, ci cu mintea. Știu cu ce mă ung, am o idee foarte clară despre fiecare lucru cu care mă dau și știu ce înseamnă.

Acum îmi mai trebuie treizeci de minute ca să mă usuc, căci uleiul de măsline nu se absoarbe ușor. Fac zece minute exerciții de respirație și după aceea meditez timp de douăzeci de minute. Folosesc expresia: „Eu controlez această lume și eu am creat-o“.

*

Nu știu cine a inventat lumea asta, dar mie mi se pare că este cam dușmănoasă. M-am despărțit de Mișo pentru o lună și jumătate, fără să ne sărutăm deloc, a plătit treizeci de leva pentru mașina de tractat și acum cu siguranță este convins că eu sunt de vină și coada a început exact la douăzeci de minute după ce am ieșit din Sofia. Încă nu se vedea niciun punct de frontieră, nici măcar de departe când autobuzul s-a oprit, iar eu mi-am scos căștile ca să aud ce ni se explică, dar nu ni s-a oferit nicio explicație. Uite, asta e lucrul cel mai rău, te grăbești, te grăbești, te grăbești și după aceea, aștepți, aștepți, aștepți. Și pentru că te grăbești, uiți să-ți iei o mulțime de lucruri, de exemplu sandviciuri pentru drum și apă minerală, iar după aceea aștepți, dar nu poți să faci nimic.

Abia trei ore mai târziu am zărit frontiera.

Și când am văzut-o, șoferul ne-a informat la microfon:

— Ne aflăm la frontiera cu Serbia. Avem o oră pauză, dar aveți grijă unde se află autobuzul. Toaleta este pe stânga. Este gratis, dar nu are nici apă, nici hârtie igienică. Duty-free-ul este pe dreapta. Aveți dreptul la o sticlă de băutură și la un cartuș de țigări. Restul pe răspunderea dumneavoastră.

Ne-am repezit imediat la toaletă. Erau cabine din acelea noi și ciudate, care se clatină dacă faci mișcări prea bruște.

În duty-free nu aveau nici apă minerală, nici de mâncare. Aveau parfumuri, dar cel mai ieftin era treizeci și nouă de euro și în general nu-mi plăceau. În schimb am cumpărat un litru de whisky de șapte euro și încă un cartuș de țigări. Țigări e bine să fie. Oricum, am fost cea mai modestă, deoarece toți au cumpărat cel puțin câte zece cartușe, iar unul a cerut o sută, indiferent din care și în urma lui duty-free-ul s-a golit, pentru că nu mai rămăsese nimic de vânzare. Au îndesat totul în sacoșele goale, pe care le aduseseră în mod special în acest scop. Dar în rucsacul meu nu mai intra nimic, de aceea am lăsat sticla și țigările pe banchetă de parcă aș fi fost cea din urmă bețivană și fumătoare și m-am dus să mă plimb, căci autobuzul nu avea nici cea mai mică intenție să se urnească din loc. M-am întors în duty-free și mi-am cumpărat o cutie de bere. Am reușit cumva s-o deschid și după aceea am fixat-o încrezătoare în suportul rotund special de pe măsuta din fața mea. Exact în acel moment, autobuzul s-a smucit brusc din loc și a pornit spre punctul de control vamal și al pașapoartelor și toată berea mi s-a vărsat pe fustă, care, din păcate, era din stofă și destul de largă încât să absoarbă o jumătate de litru de bere. Și atunci autobuzul s-a oprit din nou, iar șoferul ne-a spus la microfon:

— Controlul vamal. Așezați-vă cu toate bagajele de mână pe un singur rând în stânga autobuzului.

Mi-am scuturat fusta pe jos, am luat într-o mână poșeta, în cealaltă sticla de un litru de whisky și cartușul de țigări și m-am așezat nefericită în rând. Vameșii mi-au aruncat numai în treacăt o privire plină de dispreț. Totul le era clar.

*

La ora patru și douăzeci și cinci dimineața, autobuzul s-a oprit în fața motelului. E întuneric și plouă. Am înșfăcat vitejește rucsacul și am reușit să mi-l pun pe umeri, dar după aceea am pornit destul de încet prin ploaie și aveam o înfățișare jalnică cu fusta mea pe jumătate uscată și șifonată.

Motelul se află la zece kilometri de Zagreb și, slavă Domnului, are o cafenea cu program non-stop. Am lăsat rucsacul pe jos lângă cea mai apropiată masă și m-am năpustit să caut toaleta, după aceea mi-am luat o cafea espresso cât un degetar de trei centimetri pentru care am fost jefuită de trei euro, dar am căpătat dreptul să stau la o masă și să deschid o carte. Viitoarea soție a lui Cortes execută niște ritualuri aztece împreună cu bunica ei. Foarte bine, se potrivește excelent cu motelul absurd din afara spațiului și a timpului la ora patru dimineața. Este cald și fusta continuă să se usuce, deși capătă forme ciudate, ondulate. Cafeaua espresso este minunată. Chiar că merită un leva de centimetru și comand încă una. Când sosește în sfârșit Emcio – la opt și jumătate în loc de șase – băusem deja patru. Sticla de whisky mă costase mai puțin. Ne sărutăm, Emcio se scuză și îmi povestește ceva despre șosele, eu îi spun că am băut un espresso

admirabil, el spune că tocmai asta îi trebuie și lui, așa că mă reped și mai cumpăr încă două.

În privința banilor sunt mai degrabă iresponsabilă decât cumpătată, dar nu am venit cu prea mulți la mine. Am înțeles dojana, iar Emcio știe și el că nu am la fel de mulți bani ca el. Sigur că aș fi putut să iau mai mulți, dar mi s-a părut că nu este cinstit față de Mișo cel Mic și de Mișo cel Mare. Mișo cel Mic este fiul lui Emcio. Este botezat după tatăl lui. Dar explică-le oamenilor că Mișo cel Mic nu este fiul lui Mișo cel Mare. Oameni mă întreabă, pur și simplu, ce mai face juniorul.

Emcio s-a îngrășat. Îl văzusem deja anul trecut ras în cap și îl lăudasem, pentru că oricum nu prea mai avea ce să radă. Altfel, rămăsese la fel de înalt, la fel de înspăimântător de alb și avea același zâmbet fermecător și dezarmant. De mult nu-l mai dușmănesc pe Emcio și continui să-l iubesc într-un anumit fel. Emcio este simpatic. Acum îmi explică cum a mers ca să o ia mai drept pe niște drumuri îngrozitoare de munte, dar acolo ploua, și era ceață, și a trebuit să conducă foarte încet. Erau și tuneluri, dar acestea erau distruse, totuși nu se putea merge decât prin ele și, dacă îi promit că n-o să țip, mă duce imediat acolo, ca să văd despre ce este vorba.

Ca de obicei, a reușit să povestească un lucru interesant. Cred că asta îmi place la el. Pentru că întotdeauna conversația cu Emcio este captivantă și amuzantă, în timp ce discuțiile cu Mișo sunt anoste și deprimante. Numai că sunt sincere. Iar ale lui Emcio nu sunt.

Termin de băut cea de-a cincea cafea espresso și scrumiera din fața mea este plină, iar Emcio mă dojenește din nou și îmi spune sever că dincolo nu se fumează. Nu este frumos. Iar eu mă gândesc că, poate, din cauza asta a pus pe el vreo zece kilograme, și nici asta nu mi se pare frumos, dar nu-i spun nimic. Emcio e un dulce.

Mașina lui este un jeep nou-nouț, verde ca iarba, probabil pentru ca să se potrivească cu întoarcerea în natură. Acum observ că haina lui oarecum militărească și capul ras se potrivesc foarte bine cu jeepul. Îmi pun disciplinată centura și Emcio îmi mărturisește că numai de dragul meu nu va merge pe drumul acela cumplit de munte și, în cele din urmă, găsește autostrada spre Rijeka. O căutaserăm timp de cincizeci de minute, ne învârtiserăm în cerc prin tot felul de câmpuri de trifoi și viaducte și nimeriserăm de fiecare dată peste aceeași tăbliță indicatoare cu unul și același sat. Acum înțelesesem că plecase într-adevăr la timp și nu mă lăsase să aștept la motel două ore și jumătate numai de-al naibii. Emcio stă foarte prost cu simțul orientării, uitasem de asta.

În cele din urmă i-am spus că, dacă trece și a opta oară prin aceeași intersecție, cu siguranță vom ajunge în același sat și a făcut o întoarcere în loc isterică în condiții imposibile, dar, curând, după aceea am început să vedem locuri prin care nu mai fuseserăm. Ceea ce este sigur este că urcăm. Drumul nu seamănă deloc cu o autostradă și este în mod sigur o șosea de munte. Puțin mai târziu vedem un indicator pe care scrie Rijeka.

— E același drum! strigă Emcio. Am ajuns tot pe el. Numai să promiți că n-o să țipi!

Nu-i spun că probabil nu există un alt drum spre Rijeka, pentru că oricum trebuie să trecem munții. Cel puțin așa se vede pe hartă. Îi promit că n-o să țip.

Dar la un moment dat simt dorința să țip de încântare, pentru că nu am mai văzut niciodată ceva asemănător și care nu se poate descrie în cuvinte. Căci deasupra munților zăresc alți munți, care s-au cufundat în mare și își înalță spinările ca niște animale preistorice, niște munți adevărați, destul de înalți și de impunători, care